

organization; healthy organization as the basis for the prevention of organizational dysfunctions. It is emphasized that a healthy organization is focused on promoting employees' health in a specific organization, which implies the harmonious functioning of the optimal components of a healthy organization.

Key words: health, psychological content of the phenomenon of health, mental health, psychological health, psychological health criteria, challenges of researching the phenomenon of health faced by organizational psychologists.

Відомості про авторів

Карамушка Людмила Миколаївна, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, м.Київ, Україна.

Karamushka, Liudmyla M., Corresponding Member of the NAES of Ukraine, Dr., Prof., Head, Lab. of Organizational and Social Psychology, Kostiuk Institute of Psychology of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

E-mail: lkarama01@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0622-3419>

Дзюба Тетяна Михайлівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової та практичної психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна.

Dziuba, Tetiana M., PhD, Assoc. Prof., Dept. of General, Developmental and Applied Psychology, Korolenko Poltava National Pedagogical University, Poltava, Ukraine.

E-mail: tatjanadzuba@gmail.com

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-5950-7741>

Отримано 14 січня 2019 р.
Рецензовано 18 лютого 2019 р.
Прийнято 4 березня 2019 р.

DOI (Article): <https://doi.org/10.31108/2.2019.1.16.3>

УДК 330.16:37.07

Карамушка Л.М., Креденцер О.В.

РОЛЬ ВНУТРІШНЬООРГАНІЗАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

Карамушка Л.М., Креденцер О.В. Роль внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа». В статті представлено результати теоретичного дослідження щодо ролі внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа». Проаналізовано сутність поняття «внутрішньоорганізаційного підприємництва», його структуру. Визначено особливості внутрішньоорганізаційного підприємництва в загальноосвітніх навчальних закладах, його основні функції. За основними ключовими компонентами концепції «Нова українська школа» визначено роль внутрішньоорганізаційного підприємництва. Підкреслено значущість впливу внутрішньоорганізаційного підприємництва на розвиток підприємницьких компетенцій вчителів та учнів.

Ключові слова: освітні організації, Нова українська школа, внутрішньоорганізаційне підприємництво, функції внутрішньоорганізаційного підприємництва.

Карамушка Л.Н., Креденцер О.В. Роль внутріорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Новая українська школа». В статті представлені результати теоретичного дослідження о ролі внутріорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Новая українська школа». Проаналізовані сутність поняття «внутріорганізаційного підприємництва», його структуру. Определены особенности внутріорганізаційного підприємництва в общеобразовательных учреждениях, его основные функции. По основным ключевым компонентам концепції «Новая українська школа» определена роль внутріорганізаційного підприємництва. Подчеркнуто значимость влияния внутріорганізаційного підприємництва на развитие предпринимательских компетенций учителей и учеников.

Ключевые слова: образовательные организации, Новая українська школа, внутріорганізаційное підприємництво, функции внутріорганізаційного підприємництва.

Постановка проблеми. Освіта – це основа розвитку сучасного суспільства. Саме тому реформування вітчизняної системи освіти набуває сьогодні стратегічного значення, що визначає головний вектор у розвитку українського суспільства, є його фундаментом.

17 серпня 2016 року Міністерство освіти і науки України оприлюднило для широкого обговорення першу версію «Концептуальних засад реформування середньої освіти». За результатами діалогу народилася доопрацьована версія «Концептуальних засад Нової української школи» (грудень 2016 року) [17].

На наш погляд, реформування української системи освіти повинно торкатися не тільки змісту освіти, а й в цілому організаційної системи освітніх закладів, їх управління, ролі школи в загальному соціально-функціональному устрої держави.

Тому безперечно актуальним є сьогодні пошук інноваційних організаційних чинників, що забезпечують підвищення ефективності діяльності Нової української школи.

Одним із таких чинників, на наш погляд, виступає концепт «внутрішньоорганізаційного підприємництва».

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У теорії та практиці підприємництва наприкінці 70-х років ХХ ст. з'являється низка робіт, здебільшого американських авторів, присвячених такому новому напрямку в підприємстві, як «інтрапідприємство» (від англ. «intrapreneurship»), тобто «внутрішнє підприємництво» (на відміну від «entrepreneurship») [36]. Семантика цього поняття говорить, що «інтрапідприємство» виникло з поєднання двох слів: «enterprise» – (підприємство або підприємництво) і латинського префікса «intra» – (внутрішній). Поняття «інтрапідприємства» спершу було введено в науковий обіг Г. Пінчотом у 1978 році. Під «інтрапідприємством» (внутрішньоорганізаційним підприємництвом) дослідник розуміє розвиток духу підприємництва всередині наявної організації [36].

Аналіз зарубіжної літератури показав, що проблема внутрішньоорганізаційного підприємництва, в тому числі і з точки зору психології, є досить розповсюдженою (М. Бітцер [24], J.C. Carland, J.W. Carland [25], C. Carrier [26], J. P. J. De Jong, S. K. Parker, S. Wennekers & C. Wu [28], M. Farrukh, C. Ying, S. Mansori [29], D.T. Holt, W.M. Rutherford, & G.R. Chohessy [31], D.F. Kuratko, R.D. Ireland, J.G. Covin, J.S. Hornsby [34], М. Ебнер, Г. Франк, К. Корунка, М. Люгер, Е. Кірхлер [23] та ін.)

Серед українських дослідників, що розглядають поняття «внутрішньоорганізаційного підприємництва», більшість є представниками економічних наук (К.О. Бужимська [1], Ю.І. Грудзевич [2], М. В. Дубініна, С. В. Сирцева [3], В.І. Захарченко [5], Н.В. Захарченко [6], О.В. Іванова [7], М.В. Маслак [15], О.В. Хмелевський, Л.В. Дрюкова [22] та ін.).

Проблема внутрішньоорганізаційного підприємництва в сфері середньої освіти представлена в роботах W. Charles, M.S. Lavaroni, Donald E. Leisey [27], M. L. Lăcătuș [35], І. Міньковська [16], Jo Boon, Marcel Van der Klink and Jose Janssen [40], Pauline Kneale [41] С. Смерічевська [19], Titus Muthami Kising'u [37], М. Ебнер, Г. Франк, К. Корунка, М. Люгер [23], К.М. Ушаков [21] та ін.

Завдання дослідження:

1. Визначити сутність внутрішньоорганізаційного підприємництва та його особливості в освітніх організаціях.
2. Розкрити роль внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа».

Виклад основного матеріалу і результатів дослідження

1. Сутність внутрішньоорганізаційного підприємництва та його особливості в освітніх організаціях.

Для того щоб визначити роль внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа», проаналізуємо, насамперед, сутність феномену «внутрішньоорганізаційне підприємництво» та його особливості в сфері освіти.

Проведений нами теоретичний аналіз проблеми внутрішньоорганізаційного підприємництва західних та вітчизняних фахівців [2-6; 10; 15; 20; 22; 23; 25; 26; 30; 31; 36; 38; 39 та ін.] та власні дослідження авторів [8; 9; 11-14; 18; 32 та ін.] дали змогу дійти висновку, що **сутність внутрішньоорганізаційного підприємництва** полягає в тому, що в існуючій організації створюються умови для прояву підприємницької активності персоналу, за рахунок чого відбувається продукування інноваційних підприємницьких ідей, їх реалізація та створення нових продуктів/послуг/процесів та інших інновацій, з метою розвитку організації, підвищення ефективності її діяльності та конкурентоздатності.

Отже, підкреслюємо, що внутрішньоорганізаційне підприємництво базується на інтеграції підприємницької активності особистості, умов та ресурсів організації.

Тому, на нашу думку, внутрішньоорганізаційне підприємництво *складається з двох структурних складових*: підприємницька активність персоналу організацій (психологічна складова) та відповідні організаційні ресурси й умови реалізації підприємницької активності (організаційно-менеджерська складова), які є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими.

Під *підприємницькою активністю персоналу організацій* слід розуміти, на наш погляд, особливий тип професійної активності особистості, що здійснюється в рамках організації задля її інтересів та інтересів її клієнтів і характеризується сукупністю таких психологічних ознак: ризикованість, інноваційність, творчість, незалежність (автономність), орієнтація на досягнення (результат), цілеспрямованість та прагнення до саморозвитку.

Слід підкреслити, що *метою* внутрішньоорганізаційного підприємництва є підвищення ефективності діяльності організації, а не лише, як це досить часто вважається, отримання додаткового прибутку. Ефективність діяльності організації розглядається в такому контексті в більш широкому та «стратегічному» сенсі та включає такі складові, як конкурентоздатність організації, організаційний розвиток, розширення частки ринку збуту відповідних товарів (послуг), формування позитивного іміджу організації, ефективний менеджмент тощо.

Внутрішньоорганізаційне підприємництво знаходить відображення в різних типах освітніх організацій, оскільки вищі навчальні заклади (університети, інститути, академії), заклади професійної освіти та заклади середньої освіти (коледжі, гімназії, ліцеї, школи).

Предметом безпосередньо нашого дослідження є аналіз внутрішньоорганізаційного підприємництва в загальноосвітніх навчальних закладах.

Слід зазначити, що актуальність використання такої інноваційної форми управління, як внутрішньоорганізаційне підприємництво, обумовлена, насамперед, тим, що сучасні українські освітні організації функціонують в умовах соціально-економічної напруженості, недостатнього фінансування, обмежених ресурсів, підвищеної конкуренції, заниженого соціального статусу тощо.

У зв'язку з цим, важливим психологічним завданням постає подолати застарілий «неринковий» стереотип, що підприємництво в освіті – це негативне явище, яке пов'язується, наприклад, суто зі спекулятивною діяльністю, отриманням надприбутків тощо. Важливо, на наш погляд, наголосити на тому, що суб'єктам освітньої діяльності необхідно усвідомити, що система внутрішньоорганізаційного підприємництва в освітніх організаціях передбачає

впровадження нових напрямків діяльності, проектів, організаційних структур, які не обов'язково повинні приносити прибуток, в тому значенні цього поняття, який використовується в економіці.

Так, С. Смерічевська [19] освітнє підприємництво характеризує як специфічну, високо ризикову, ініціативну, інноваційну діяльність освітніх організацій щодо відшкодувального надання освітніх послуг з використанням найновіших методів і технологій реалізації освітніх послуг. Освітнє підприємництво характеризується інноваційним характером діяльності, спрямованістю на використання всіх доступних економічних механізмів господарювання у статутних цілях інноваційних методів і технологій організації освітнього процесу, впровадження нових педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій в освітній процес, економічне переосмислення ролі та статусу освітніх організацій в освітній системі. Характерною рисою, на думку авторки, освітнього підприємництва є той факт, що воно здійснюється в межах спеціальної правоспроможності. Це означає, що в процесі підприємницької освітньої діяльності навчальний заклад виступає одноосібно та позбавлений можливості залучення сторонніх організацій з метою оптимізації фінансових потоків, управління ризиками, залучення інвестицій. Ці можливості присутні в організації при веденні бізнесу, але не можуть використовуватися в освітній діяльності, а отже, і в освітньому антрепренерстві [19].

W. Charles, M.S. Lavaroni, Donald E. Leisey [27] вказують на те, що для ефективного функціонування освітніх організацій, зокрема шкіл, необхідна «нова модель функціонування», здатна «випустити підприємницький дух вчителя». Це сприятиме розробці програм, продуктів, послуг та / або технологій, які безпосередньо «підходять» до цілей та структури державних шкіл. Причому автори наголошують, що це особлива модель, яка відрізняється від моделей комерційних та некомерційних організацій. Автори вводять поняття «Edupreneurism» (внутрішньоорганізаційне підприємництво в освіті) та підкреслюють його значення для сфери освіти, яке полягає у підвищенні мотивації талановитих, ініціативних та активних вчителів залишатися в професії та вдосконалювати процес навчання [27].

В американській практиці використовуються поняття «Edupreneur» (educator «освітнянин» + entrepreneur «підприємець») [27; 35] та «Teacherpreneur» (teacher «учитель» + entrepreneur «підприємець») [16; 32].

W. Charles, M.S. Lavaroni, Donald E. Leisey визначають Edupreneur як «особу в державних школах, яка бере на себе відповідальність у створенні та розробці програми, продукту, послуги та / або технології для покращення навчання відповідно до заявлених цілей та підтримки цієї організації» [27].

Згідно з ресурсом Освітньої фундації Джорджа Лукаса «Edutopia», Teacherpreneur (вчитель-підприємець) об'єднує імідж інноваційного вчителя класу з ризикованим та підприємницьким лідером [32].

Вчителі-підприємці – це педагоги-професіонали, які викладають у школах, але також мають час, сили і бажання для реалізації власних підприємницьких ідей. Хтось із них створює онлайн-курси або позашкільні програми і майстер-класи, хтось фокусується на громадській або бізнес-діяльності, використовуючи грантові можливості, інші розробляють нові освітні технологічні рішення, змінюють стандарти або працюють з батьківством. Талановиті педагоги, незадоволені застарілими книгами й іншими освітніми продуктами, демонструють надзвичайне бажання і здатність розвивати свій соціальний бізнес – і змінювати не тільки освітні технології, але і будь-який інший аспект життя [16; 32].

Отже, на нашу думку, можемо говорити про те, що **сутність внутрішньоорганізаційного підприємництва в загальноосвітніх закладах освіти** полягає в тому, що в навчальному закладі створюються умови для прояву підприємницької активності освітнього персоналу, за рахунок чого відбувається продукування інноваційних підприємницьких ідей, їх реалізація та створення нових освітніх продуктів/послуг/процесів та інших інновацій, з метою підвищення якості освіти, розвитку освітньої організації, підвищення ефективності її діяльності та конкурентоздатності, підвищення задоволеності працею та відданості персоналу освітньої організації.

Важливою специфічною особливістю внутрішньоорганізаційного підприємництва в загальноосвітніх закладах освіти, на наш погляд, є те, що вона охоплює всіх учасників освітнього простору закладу (адміністрація навчального закладу, персонал, учні, батьки).

Окрім того, нами виділено такі *функції внутрішньоорганізаційного підприємництва в загальноосвітніх навчальних закладах*:

1. Економічні:

- інноваційна (надання нових освітніх послуг, виробництво товарів, пов'язаних з освітньою діяльністю, відкриття нових напрямків діяльності, розробка нових проектів);
- ринкова (охоплення більшої частки ринку освітніх послуг (товарів), швидка реакція на зміну кон'юнктури ринку, на зміни в освітній сфері);
- прибуткова (отримання додаткових прибутків та інших матеріальних ресурсів, що дозволять підвищити якість освіти);
- ресурсна (ефективне використання всіх ресурсів освітньої організації).

2. Економіко-психологічні:

- розвивальна (підвищення якості освіти та виховання, забезпечення організаційного розвитку, професійно-особистісного розвитку персоналу, розвитку організаційної культури);
- управлінська (підвищення якості управління, зниження плинності персоналу);
- мотивуюча (створення додаткових мотиваційних стимулів для всіх учасників освітнього простору).

3. Психологічні:

- самореалізаційна (забезпечення самореалізації персоналу та учнів);
- інтеграційна (зближення управлінського, виконавчого персоналу, учнів та батьків);
- командна (сприяння розвитку командної роботи в організації із залученням всіх учасників освітнього простору);
- персональна (підвищення задоволеності роботою, сприяння підвищенню лояльності, відданості організації, розвиток підприємницьких компетенцій персоналу та учнів).

Зазначені функції розкривають значущість внутрішньоорганізаційного підприємництва, як ефективної системи організаційної структури, та відображає його суттєву психологічну складову.

2. Роль внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа».

Переходячи до висвітлення ролі внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації концепції «Нова українська школа», зазначимо основні концептуальні засади, на яких будується інноваційна реформа.

Згідно із запропонованою концепцією формула Нової української школи складається з дев'яти ключових компонентів:

1. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.
2. Умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно.
3. Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
4. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію.
5. Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.
6. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.
7. Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.
8. Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.
9. Сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу.

Важливе значення в Концепції Нової української школи відводиться формуванню компетентностей учнів. Адже дитині недостатньо дати лише знання. Ще важливо навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня,

формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці [17].

«Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» (Проект нового базового Закону України “Про освіту”, Стаття 1) [цит. за 17]. Ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя [17]. Серед ключових компетентностей виділено: 1) спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами; 2) спілкування іноземними мовами; 3) математична грамотність; 4) компетентності в природничих науках і технологіях; 5) інформаційно-цифрова компетентність; 6) уміння вчитися впродовж життя; 7) соціальні і громадянські компетентності; 8) підприємливість; 9) загальнокультурна грамотність; 10) екологічна грамотність і здорове життя.

З огляду на означені підходи до реформування української освіти, нами виділено вісім ключових моментів, в яких, на наш погляд, внутрішньоорганізаційне підприємництво буде відігравати важливу роль (табл. 1).

Розглянемо послідовно положення, зазначені в табл. 1.

1). Насамперед Нова українська школа забезпечує новий зміст освіти, заснований на формуванні *компетентностей*, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві. «Кожну із задекларованих компетенцій діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Ключові компетентності й наскрізні вміння створюють «канву», яка є основою для успішної самореалізації учня – як особистості, громадянина і фахівця» [17, 12]. Внутрішньоорганізаційне підприємництво сприяє розширенню меж навчання, його інноваційності та покращенню, таким чином, оволодіння необхідними компетенціями. Наприклад, у рамках системи внутрішньоорганізаційного підприємництва ініціативна група (до якої можуть входити менеджери, вчителі-предметники та ін. зацікавлені працівники), проявивши високий рівень підприємницької активності, виграли проект на відкриття на базі школи сучасної екологічно орієнтованої теплиці. Проводячи уроки в такій теплиці, учні будуть засвоювати не тільки суто теоретичні знання, а й оволодівати практичними навичками, вміннями з таких предметів, як біологія, географія, зоологія, природознавство, трудове навчання, хімія, фізика тощо та формувати необхідні компетенції.

І, нарешті, серед компетентностей, які будуть формуватися під час навчання в Новій українській школі, важливе місце виділено такій компетенції, як *підприємливість*, яка передбачає «уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Вміння раціонально вести себе як споживач, ефективно використовувати індивідуальні заощадження, приймати доцільні рішення у сфері зайнятості, фінансів тощо» [17, 12]. Внутрішньоорганізаційне підприємництво дозволяє розвивати підприємницькі компетенції в учнів, насамперед, за рахунок їх залучення до різноманітних підприємницьких проектів (бізнес-школи, ярмарки, інноваційні проекти, волонтерство, міжнародна діяльність тощо). Окрім того, важливо також підкреслити, що в цьому контексті, необхідною умовою є формування підприємницьких компетентностей у педагогічних працівників (учителів та керівників закладів загальної середньої освіти). В цьому напрямку внутрішньоорганізаційному підприємництву відводиться ключова роль.

2). Однією із важливих складових формули Нової української школи є позиція *умотивованого вчителя*. «Нова школа потребує нового вчителя, який зможе стати агентом змін. Реформою передбачено низку стимулів для особистого і професійного зростання, з метою залучення до професії найкращих. Українська школа буде успішна, якщо до неї прийде успішний учитель. Велику увагу буде зосереджено на матеріальному стимулюванні» [17, 16]. Внутрішньоорганізаційне підприємництво, та, безпосередньо, підприємницька активність персоналу сприяють підвищенню мотивації праці, за рахунок, насамперед, задоволення потреб у самореалізації. Як наслідок, підвищується задоволеність роботою. Окрім того, впровадження

внутрішньоорганізаційного підприємництва дозволяє залучити додаткові кошти і для матеріального стимулювання роботи освітнього персоналу.

Таблиця 1

Роль внутрішньоорганізаційного підприємництва в реалізації Концепції «Нова українська школа»

Положення Концепції Нової української школи		Положення Концепції внутрішньоорганізаційного підприємництва в освітніх організаціях
<p>1. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.</p> <p>1.1. Підприємливість, як одна із ключових компетентностей.</p>		<p>1. Внутрішньоорганізаційне підприємництво сприяє розширенню меж навчання, його інноваційності та покращенню, таким чином, оволодіння необхідними компетенціями.</p> <p>1.1. Внутрішньоорганізаційне підприємництво дозволяє розвивати підприємницькі компетенції як у учнів, так і у персоналу навчального закладу.</p>
<p>2. Умотивований учитель.</p> <p>2.1. Учитель має свободу творчості й розвивається професійно.</p>		<p>2. Внутрішньоорганізаційне підприємництво сприяє підвищенню задоволення працею вчителя.</p> <p>2.1. Внутрішньоорганізаційне підприємництво сприяє розвитку незалежності, ініціативності, творчості та професійному розвитку учителя.</p>
<p>3. Наскрізний процес виховання, який формує цінності.</p>		<p>3. Розвиток підприємливості учнів повинно мати ціннісну основу.</p>
<p>4. Децентралізація та ефективне управління, що надасть школі реальну автономію.</p>		<p>4. Внутрішньоорганізаційне підприємництво передбачає ефективну систему менеджменту, здатну здійснювати, в тому числі, незалежну, економічно ефективну управлінську діяльність.</p>
<p>5. Партнерство між учнем, учителем і батьками.</p>		<p>5. Персонал освітньої організації, учні та батьки виступають суб'єктами внутрішньоорганізаційного підприємництва.</p>
<p>6. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.</p>		<p>6. Внутрішньоорганізаційне підприємництво орієнтовано, насамперед, на інтереси дитини.</p>
<p>7. Нова структура школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.</p>		<p>7. Нова структура школи сприятиме «фокусуванню» напрямків внутрішньоорганізаційного підприємництва.</p>
<p>8. Справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.</p>		<p>8. Внутрішньоорганізаційне підприємництво забезпечує законне залучення додаткових коштів та іншого матеріального забезпечення.</p>

Далі, учитель Нової української школи має *свободу творчості й розвивається професійно*. «Насамперед творчому та відповідальному вчителю, який постійно працює над собою, буде надано академічну свободу. Учитель зможе готувати власні авторські навчальні програми, власноруч обирати підручники, методи, стратегії, способи і засоби навчання; активно

виражати власну фахову думку. Держава гарантуватиме йому свободу від втручання у професійну діяльність» [17, 16]. Відповідно до нашої концепції, підприємницька активність, як основна психологічна складова внутрішньоорганізаційного підприємництва, передбачає високий рівень розвитку незалежності, творчості, інноваційності, орієнтації на постійне навчання.

3). Нова українська школа базується на *вихованні загальнолюдських цінностей*, зокрема морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довілля, повага до закону, солідарність, відповідальність), виховування не лише відповідальності за себе, а й за розвиток і добробут країни та всього людства [17, 19]. В основі підприємництва завжди повинна лежати морально-етична складова. Тому виховання зазначених цінностей має визначальну основу щодо розвитку підприємливості учнів. Майбутні підприємці, менеджери, працівники організацій повинні відчувати відповідальність за свою діяльність перед суспільством. Важливим аспектом в цьому процесі є приклад учителя, базування його підприємницької активності на зазначених цінностях.

4). Наступна позиція: важливе місце в діяльності Нової української школи відводиться *децентралізації та ефективному управлінню, що надасть школі реальну автономію*. «Вільну людину може сформувати лише вільна особистість. Нова школа матиме широку автономію. Держава гарантує академічну, організаційну, кадрову та фінансову автономію закладів освіти. Автономія передбачає і вищий рівень відповідальності закладу освіти. Засновники школи контролюватимуть освітню та фінансово-господарську діяльність закладу освіти, призначатимуть на умовах контракту керівника школи. Наглядова рада школи здійснюватиме громадський нагляд, зокрема зможе брати участь у визначенні стратегії розвитку закладу освіти, аналізувати діяльність закладу освіти та його посадових осіб, контролювати виконання кошторису та/або бюджету закладу освіти, сприяти залученню додаткових джерел фінансування» [17, 26]. Внутрішньоорганізаційне підприємництво передбачає ефективну систему менеджменту, здатну здійснювати, в тому числі, незалежну, економічно ефективну управлінську діяльність, орієнтовану на актуальні вимоги ринку освітніх послуг, забезпечення конкурентоздатності навчального закладу, впровадження інновацій не тільки в педагогічні, а й в організаційні процеси.

5). Діяльність Нової української школи побудована на принципах *партнерства між учнем, учителем і батьками*. «В основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими однодумцями, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Школа має ініціювати нову, глибшу залученість родини до побудови освітньо-професійної траєкторії дитини. Нова школа допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей» [17, 14]. Згідно із запропонованими нами напрямками внутрішньоорганізаційного підприємництва в освітніх організаціях, персонал освітньої організації, учні та батьки виступають суб'єктами внутрішньоорганізаційного підприємництва. Наприклад, організація бізнес-шкіл, заснування громадських організацій (об'єднання учнів та батьків), додаткові освітні послуги вчителів та(або) батьків для батьків (психологічні семінари, тренінги, майстер-класи), волонтерство.

6) Нова українська школа буде працювати на засадах *особистісно-орієнтованої моделі освіти*. «У рамках цієї моделі школа максимально враховує права дитини, її здібності, потреби та інтереси, на практиці реалізуючи принцип дитиноцентризму» [17, 17]. Головною особливістю внутрішньоорганізаційного підприємництва в сфері освіти є його орієнтація на потреби дитини. Головна мета – підвищення ефективності діяльності освітньої організації – а отже, підвищення якості освітнього процесу та освітнього середовища в цілому.

7) Окрім того, реформа Нової української школи передбачає реорганізацію *структури школи*, яка сприятиме більш ефективному впровадженню внутрішньоорганізаційного

підприємництва, виходячи з його напрямків. Відокремлення початкової, середньої, академічної та професійно-орієнтованої школи сприятиме «фокусуванню» напрямків внутрішньоорганізаційного підприємництва саме на тих, що максимально відповідають віковим особливостям та потребам учнів та специфіки того типу навчального закладу, де вони впроваджуватимуться.

8) Концепція Нової української школи передбачає *справедливий розподіл публічних коштів*, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти. «У Новій українській школі публічні фінанси будуть розподілятися прозоро. Буде запроваджено принцип «гроші ходять за дитиною», зокрема для забезпечення свободи вибору в освіті. Буде створено нові можливості для розширення державно-громадського партнерства у сфері освіти через нові підходи для співфінансування й управління навчальними закладами» [17, 27]. Внутрішньоорганізаційне підприємництво забезпечує законне залучення додаткових коштів та іншого матеріального забезпечення та, відповідно, сприятиме прозорості їх використанню. Завдяки чому буде скасовано імідж закладів, що здійснюють «фінансові побори» з батьків.

Отже, реформування освіти сьогодні є нагальною та необхідною умовою подальшого ефективного розвитку українського суспільства. Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки. Головна мета – створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті. На наш погляд, розвиток системи внутрішньоорганізаційного підприємництва в освітніх організаціях сприятиме реалізації Концепції Нової української школи.

Висновки:

1. Сутність внутрішньоорганізаційного підприємництва полягає в тому, що в існуючій організації створюються умови для прояву підприємницької активності персоналу, за рахунок чого відбувається продукування інноваційних підприємницьких ідей, їх реалізація та створення нових продуктів/послуг/процесів та інших інновацій, з метою розвитку організації, підвищення ефективності її діяльності та конкурентоздатності.

2. Сутність внутрішньоорганізаційного підприємництва в загальноосвітніх закладах освіти полягає в тому, що в навчальному закладі створюються умови для прояву підприємницької активності освітнього персоналу, за рахунок чого відбувається продукування інноваційних підприємницьких ідей, їх реалізація та створення нових освітніх продуктів/послуг/процесів та інших інновацій, з метою підвищення якості освіти, розвитку освітньої організації, підвищення ефективності її діяльності та конкурентоздатності, підвищення задоволеності працею та відданості персоналу освітньої організації.

3. Згідно з основними структурними компонентами концепції «Нова українська школа» виділені вісім ключових моментів, в яких, на наш погляд, внутрішньоорганізаційне підприємництво буде відігравати важливу роль. Особливо важливого значення набуває вплив внутрішньоорганізаційного підприємництва на розвиток підприємницьких компетенцій вчителів та учнів.

Перспективи подальших досліджень ми вбачаємо у розробці спеціальних психологічних технологій щодо розвитку внутрішньоорганізаційного підприємництва в освітніх організаціях в контексті реалізації концепції «Нова українська школа».

Список використаних джерел

1. Бужимська К.О. Підприємницьке управління та внутрішнє підприємництво як фактори інноваційно-технологічної модернізації підприємств / К.О. Бужимська. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/250.pdf>
2. Грудзевич Ю.І. Сутність, виникнення та відмінність понять інтрапренерства та екзопренерства / Ю.І. Грудзевич // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2014. – Вип. 1. – С. 12–15.
3. Дубініна М.В. Інтрапренерство як метод формування внутрішньофірмової інноваційної інфраструктури / М.В. Дубініна, С.В. Сирцева // *Modern Economics*. – 2017. – №2. – С. 19–24.
4. Жернов Е.Е. Інтрапренерство как технология социализации в фирме / Е.Е. Жернов // Проблемы управления рыночной экономикой : межрегиональный сборник научных трудов. / под ред. И.Е. Никулиной, С.С. Деревянченко, Л.Р. Тухватулиной ; Томский политехнический университет. – Томск : Изд-во Томского политехнического университета, 2017. – Вып. 18. – С. 151–155.

5. Захарченко В.І. Пошук та впровадження нових форм і методів господарювання на основі розвитку внутрішнього підприємництва / В.І. Захарченко, Н.В. Захарченко // Економічний вісник університету. – 2017. – Вип. № 35/1. – С. 129–139.
6. Захарченко Н.В. Інтрапренерство і активізація високотехнологічної діяльності підприємств / Н.В. Захарченко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва : зб.наук.праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – 2015. – Т. 2. – №1 (8). – С. 104–112.
7. Іванова О.В. Механізм розвитку підприємництва на промисловому підприємстві : автореф. дис. ... кандидата економічних наук : 08.06.01 / О.В. Іванова. – Донецьк, 2004. – 24 с.
8. Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту : [навч. посібник] / Л.М. Карамушка. – К. : Либідь, 2004. – 424 с.
9. Карамушка Л.М. Технологія розвитку підприємницької поведінки у працівників освітніх організацій для забезпечення ефективного введення змін в освітніх організаціях / Л.М. Карамушка, О.В. Креденцер // Актуальні проблеми психології. Том 1 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія : зб. наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / за ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки. – К. : Наук. світ, 2007, част. 20. – С. 64–69.
10. Качанов Е.Н. Сущность, ключевые признаки функции внутрифирменного предпринимательства / Е.Н. Качанов, К.И. Сафонова // Вестник ТГЭУ. – 2005. – № 1. – С. 19–28.
11. Креденцер О.В. Основні напрями внутрішньоорганізаційного підприємництва в освітніх організаціях / О.В. Креденцер // Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України – 2017. – Том I : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – Вип. 47. – С. 70–78.
12. Креденцер О.В. Підприємницька активність персоналу освітніх організацій: теоретична модель та емпіричне дослідження / Креденцер О.В. // Досвід України та країн Європейського Союзу у вирішенні актуальних проблем психології в сучасних соціально-політичних умовах : збірник наукових статей / [за ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки, О.В. Креденцер, Ю. Горбанюк]. – К.-Люблін : Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Інститут Наук про Родину і Працю Соціальної Католицької Університету Любліна Яна Павла II. – К. : Логос, 2016. – С. 62–69.
13. Креденцер О.В. Поняття «внутрішньоорганізаційне підприємництво»: теоретичний аналіз проблеми / О.В. Креденцер // Організаційна психологія. Економічна психологія. – [за наук. редак. С.Д. Максименка та Л.М. Карамушки]. – К. : Логос, 2015. – № 3. – С. 66–72.
14. Креденцер О.В. Сутність підприємницької поведінки персоналу сучасних організацій та її роль в організаційному розвитку / О.В.Креденцер // Актуальні проблеми психології. Том 1 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія : зб. наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / за ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки. – К. : Наук. світ, 2008, част. 21–22. – С. 16–21.
15. Маслак М.В. Інтрапренерство як сучасна організаційна форма внутрішнього фірмового трансферу інноваційних технологій / М.В. Маслак. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/32816/1/Maslak_Intrapreneerstvo_yak_suchasna_orhanizats_2017.pdf
16. Мінковська І. Шкільний вчитель = підприємець. Чи можливо це в Україні? / І Мінковська / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nus.org.ua/view/shkilnyj-vchytel-pidpryemets-chy-mozhlyvo-tse-v-ukrayini/>
17. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
18. Психологічні засади організаційного розвитку : монографія / [за наук. ред. Л.М. Карамушки]. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 206 с.
19. Смерічевська С. Стратегія освітнього інтрапренерства / С. Смерічевська. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=13553
20. Томилов В.В. Маркетинг и интрапренерство в системе предпринимательства : [учеб. пособие] / В.В. Томилов, А.А. Крупанин, Т.Д. Хакунов. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 1998. – 130 с.
21. Ушаков К.М. Слово в поддержку «функционирующих школ»/ К.М. Ушаков // Директор школы. – 2002. – № 1. – С. 24–26.
22. Хмелевський О.В. Концепція внутрішнього підприємництва та формування передумов її реалізації на вітчизняних підприємствах / О.В. Хмелевський, Л.В. Дрюкова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 3. – С. 81–85.
23. Эбнер М. Предпринимательская ориентация в организации. Внутреннее предпринимательство : [пер. с нем.] / М. Эбнер, Г. Франк, К. Корунка, М. Люгер // Психология труда и организационная психология. – Т. 6. – Х. : Гуманитарний Центр, 2010. – 284 с.
24. Bitzer, M. Intrapreneurship / M. Bitzer. – Stuttgart : Schaeffer, 1991. – 156 p.
25. Carland, J.C. Intrapreneurship: A requisite for success. / J.C. Carland, J.W. Carland // Entrepreneurial Executive. – 2007. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.alliedacademies.org/public/proceedings/InternetProceedings/paai-11.pdf>
26. Carrier, C. Intrapreneurship in Small Business: An Exploratory Study / C. Carrier // Entrepreneurship Theory and Practice. – 2001. – №12 (3). – P. 5–20.

27. Charles, W. Bringing the Excitement of Entrepreneurism to the Public Schools / W. Charles, M.S. Lavaroni, Donald E. Leisey/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.edentrepreneurs.org/edupreneur.php>
28. De Jong, J. P. J. Corporate Entrepreneurship at the Individual Level: Measurement and Determinants / J. P. J. De Jong, S. K. Parker, S. Wennekers & C. Wu // EIM Research Reports. – 2011. – P. 1–27.
29. Farrukh, M. Intrapreneurial behavior: an empirical investigation of personality traits / M. Farrukh, C. Ying, S. Mansori // Management & Marketing. Challenges for the Knowledge Society. – 2016. – Vol. 11. – No. 4. – P. 597–609.
30. Guth, W. Guest Editors: Introduction: Corporate Entrepreneurship / W. Guth, D.A. Ginsberg // Strategic Management Journal. – 1990. – Vol. 11. – No. 1. – P. 5–15.
31. Holt, D.T. Corporate Entrepreneurship: An Empirical Look at Individual Characteristics, Context and Process / D.T. Holt, W.M. Rutherford, & G.R. Chohessy // Journal of Leadership & Organizational. – 2007. – №13 (4). – P. 40–54.
32. Heather Wolpert-Gawron. The Era of the Teacherpreneur / Heather Wolpert-Gawron / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.edutopia.org/blog/era-of-teacherpreneur-heather-wolpert-gawron>
33. Karamushka, L. Correlations between managers' readiness to risk and distinctive features of organizational development of educational organizations / L. Karamushka, O. Kredentser // Psychological aspects of innovative changes in organization and organizational development (Ukrainian-Polish Workshop (24–26 October 2010, Kyiv, Ukraine) : Programme, Book of Abstracts. – Editors : Liudmila Karamushka, Barbara Kożusznik. – Kyiv : Interlink, 2010. – P. 33–34.
34. Kuratko, D.F. A Model of Middlelevel Managers. Entrepreneurial Behaviour / D.F. Kuratko, R.D. Ireland, J.G. Covin, J.S. Hornsby // Entrepreneurship Theory and Practice. – 2005. – November. – P. 699–716.
35. Lăcătu, M. L. Entrepreneurship in education / Maria Liana Lăcătu, Camelia Stăiculescu // International Conference Knowledge-Based Organization. – Vol. XXII. – No 2. – 2016. – P. 438–443.
36. Pinchot, G. Intra-Corporate Entrepreneurship / G. Pinchot, E. Pinchot. – 1978. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intrapreneur.com/MainPages/History/IntraCorp.html>.
37. Titus Muthami Kising'u. Strategic Determinants of Intrapreneurship of Education Institutions in Kenya / Titus Muthami Kising'u // International Journal of Humanities Social Sciences and Education (IJHSSE). – 2014. – Volume 1, Issue 8, August. – P. 48–62.
38. Parker, Simon C. Intrapreneurship or entrepreneurship? / Parker, Simon C. // IZA discussion papers, 2009. – No. 4195. – Institute for the Study of Labor (IZA), Bonn. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:101:1-20090615104>
39. Lumpkin, G.T. Intrapreneurship and innovation / G.T. Lumpkin // The Psychology of Entrepreneurship [J.R. Baum, M. Frese & R. Baron (eds)], 2007. – Mahwah, New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates. – P. 237–264.
40. Jo Boon. Fostering intrapreneurial competencies of employees in the education sector / Jo Boon, Marcel Van der Klink and Jose Janssen. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/ijtd.12010> <https://doi.org/10.1111/ijtd.12010>
41. Kneale, Pauline. Teaching Intrapreneurship: Cases from Business / Pauline Kneale // Planet. – 2004. – № 12:1. – P. 8–9. – DOI: 10.11120/plan.2004.00120008

Spysok vykorystanykh dzherel

1. Buzhym'ska K.O. Pidprijemnytske upravlinnia ta vnutrishnie pidprijemnytstvo yak faktory innovatsiino-tehnologichnoi modernizatsii pidprijemstv / K.O. Buzhym'ska. – [Elektroni resurs]. – Rezhym dostupu : <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/250.pdf>
2. Hrudzevych Yu.I. Sutnist, vynyknennia ta vidminnist poniat intrapreneurstva ta ekzopreneurstva / Yu.I. Hrudzevych // Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. – 2014. – Vyp. 1. – S. 12–15.
3. Dubinina M.V. Intrapreneurstvo yak metod formuvannia vnutrishnofirmovoi innovatsiinoi infrastruktury / M.V. Dubinina, S.V. Syrtseva // Modern Economics. – 2017. – №2. – S. 19–24.
4. Zhernov E.E. Intrapreneurstvo kak tehnologija socializatsii v firme / E.E. Zhernov // Problemy upravlenija rynochnoj jekonomikoj : mezhregional'nyj sbornik nauchnyh trudov. / pod red. I.E. Nikulinoj, S.S. Derevjanchenko, L.R. Tuhvatulinoj ; Tomskij politehnicheskij universitet. – Tomsk : Izd-vo Tomskogo politehnicheskogo universiteta, 2017. – Vyp. 18. – S. 151–155.
5. Zakharchenko V.I. Poshuk ta vprovadzhennia novykh form i metodiv hospodariuvannia na osnovi rozvytku vnutrishnoho pidprijemnytstva / V.I. Zakharchenko, N.V. Zakharchenko // Ekonomichni visnyk universytetu. – 2017. – Vyp. № 35/1. – S. 129–139.
6. Zakharchenko N.V. Intrapreneurstvo i aktyvizatsiia vysokotekhnologichnoi diialnosti pidprijemstv / N.V. Zakharchenko // Problemy i perspektyvy rozvytku pidprijemnytstva : zb.nauk.prats Kharkivskoho natsionalnoho avtomobilno-dorozhnoho universytetu. – 2015. – T. 2. – №1 (8). – S. 104–112.
7. Ivanova O.V. Mekhanizm rozvytku pidprijemnytstva na promyslovomu pidprijemstvi : avtoref. dys. ... kandydata ekonomichnykh nauk : 08.06.01 / O.V. Ivanova. – Donetsk, 2004. – 24 s.
8. Karamushka L.M. Psykholohiia osvitnoho menedzhmentu : [navch. posibnyk] / L.M. Karamushka. – K. : Lybid, 2004. – 424 s.
9. Karamushka L.M. Tekhnolohiia rozvytku pidprijemnytskoi povedinky u pratsivnykiv osvitnikh orhanizatsii dlia zabezpechennia efektyvnogo vvedennia zmin v osvitnikh orhanizatsiakh / L.M. Karamushka, O.V. Kredentser // Aktualni problemy psykholohii. Tom. 1 : Orhanizatsiina psykholohiia. Ekonomichna psykholohiia. Sotsialna psykholohiia : zb.

- naukovykh prats Instytutu psykholohii im. H.S. Kostiuka APN Ukrainy / za red. S.D. Maksymenka, L.M. Karamushky. – K. : Nauk. svit, 2007, chast. 20. – S. 64–69.
10. Kachanov E.N. Sushhnost', kljuचेve priznaki funkcii vnutrifornennogo predprinimatel'stva / E.N. Kachanov, K.I. Safonova // Vestnik TGJeU. – 2005. – № 1. – S. 19–28.
11. Kredentser O.V. Osnovni napriamy vnutrishnoorhanizatsiinoho pidpriemnytstva v osvitynikh orhanizatsiakh / O.V. Kredentser // Aktualni problemy psykholohii : zb. nauk. prats Instytutu psykholohii imeni H.S. Kostiuka NAPN Ukrainy – 2017. – Tom I : Orhanizatsiina psykholohiia. Ekonomichna psykholohiia. Sotsialna psykholohiia. – Vyp. 47. – С. 70–78.
12. Kredentser O.V. Pidpriemnytska aktyvnist personalu osvitynikh orhanizatsii: teoretychna model ta empirychno doslidzhennia / Kredentser O.V. // Dosvid Ukrainy ta krain Yevropeiskoho Soiuzu u vyrishenni aktualnykh problem psykholohii v suchasnykh sotsialno-politychnykh umovakh : zbirnyk naukovykh statei / [za red. S.D. Maksymenka, L.M. Karamushky, O.V. Kredentser, Yu. Horbaniuk]. – K.-Liublin : Instytut psykholohii imeni H.S.Kostiuka NAPN Ukrainy, Instytut Nauk pro Rodynu i Pratsiu Sotsialnu Katolytskoho Universytetu Liublina Yana Pavla II. – K. : Lohos, 2016. – S. 62–69.
13. Kredentser O.V. Poniattia «vnutrishnoorhanizatsiine pidpriemnytstvo»: teoretychnyi analiz problemy / O.V. Kredentser // Orhanizatsiina psykholohiia. Ekonomichna psykholohiia. – [za nauk. redah. S.D. Maksymenka ta L.M. Karamushky]. – K. : Lohos, 2015. – № 3. – С. 66–72.
14. Kredentser O.V. Sutnist pidpriemnytskoi povedinky personalu suchasnykh orhanizatsii ta yii rol v orhanizatsiinomu rozvytku / O.V.Kredentser // Aktualni problemy psykholohii. Tom 1 : Orhanizatsiina psykholohiia. Ekonomichna psykholohiia. Sotsialna psykholohiia : zb. naukovykh prats Instytutu psykholohii im. H.S. Kostiuka APN Ukrainy / za red. S.D. Maksymenka, L.M. Karamushky. – K. : Nauk. svit, 2008, chast. 21–22. – S. 16–21.
15. Maslak M.V. Intraprenerstvo yak suchasna orhanizatsiina forma vnutrishno firmovoho transferu innovatsiinykh tekhnolohii / M.V. Maslak [Elektroni resurs]. – Rezhym dostupu : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/32816/1/Maslak_Intraprenerstvo_yak_suchasna_orhanizats_2017.pdf
16. Minkovska I. Shkilnyi vchytel = pidpriemets. Chy mozhlyvo tse v Ukraini? / I Minkovska / [Elektroni resurs]. – Rezhym dostupu : <http://nus.org.ua/view/shkilnyj-vchytel-pidpriemets-chy-mozhlyvo-tse-v-ukrayini/>
17. Nova ukrainska shkola: kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
18. Psykholohichni zasady orhanizatsiinoho rozvytku : monohrafiia / [za nauk. red. L.M. Karamushky]. – Kirovohrad : Imeks-LTD, 2013. – 206 s.
19. Smerichevska S. Stratehiia osvitynoho intraprenerstva / S. Smerichevska. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=13553
20. Tomilov V.V. Marketing i intraprenerstvo v sisteme predprinimatel'stva : [ucheb. posobie] / V.V. Tomilov, A.A. Krupanin, T.D. Hakunov. – SPb. : Izd-vo SPbGUJeF, 1998. – 130 s.
21. Ushakov K.M. Slovo v podderzhku «funkcionirujushih shkol»/ K.M. Ushakov // Direktor shkoly. – 2002. – № 1. – S. 24–26.
22. Khmelevskiy O.V. Kontsepsiia vnutrishnoho pidpriemnytstva ta formuvannia peredumov yii realizatsii na vitchyznianykh pidpriemstvakh / O.V. Khmelevskiy, L.V. Driukova // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. – 2012. – № 3. – S. 81–85.
23. Jebner M. Predprinimatel'skaja orientacija v organizacii. Vnutrennee predprinimatel'stvo : [per. s nem.] / M. Jebner, G. Frank, K. Korunka, M. Ljuser // Psihologija truda i organizacionnaja psihologija. – T. 6. – H. : Gumanitarnij Centr, 2010. – 284 s.
24. Bitzer, M. Intrapreneurship / M. Bitzer. – Stuttgart : Schaeffer, 1991. – 156 r.
25. Carland, J.C. Intrapreneurship: A requisite for success. / J.C. Carland, J.W. Carland // Entrepreneurial Executive. – 2007. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.alliedacademies.org/public/proceedings/InternetProceedings/paai-11.pdf>
26. Carrier, C. Intrapreneurship in Small Business: An Exploratory Study / C. Carrier // Entrepreneurship Theory and Practice. – 2001. – №12 (3). – R. 5–20.
27. Charles, W. Bringing the Excitement of Entrepreneurism to the Public Schools / W. Charles, M.S. Lavaroni, Donald E. Leisey/ [Elektroni resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.edentrepreneurs.org/edupreneur.php>
28. De Jong, J. P. J. Corporate Entrepreneurship at the Individual Level: Measurement and Determinants / J. P. J. De Jong, S. K. Parker, S. Wennekers & C. Wu // EIM Research Reports. – 2011. – P. 1–27.
29. Farrukh, M. Intrapreneurial behavior: an empirical investigation of personality traits / M. Farrukh, C. Ying, S. Mansori // Management & Marketing. Challenges for the Knowledge Society. – 2016. – Vol. 11. – No. 4. – P. 597–609.
30. Guth, W. Guest Editors: Introduction: Corporate Entrepreneurship / W. Guth, D.A. Ginsberg // Strategic Management Journal. – 1990. – Vol. 11. – No. 1. – P. 5–15.
31. Holt, D.T. Corporate Entrepreneurship: An Empirical Look at Individual Characteristics, Context and Process / D.T. Holt, W.M. Rutherford, & G.R. Chohessy // Journal of Leadership & Organizational. – 2007. – №13 (4). – P. 40–54.
32. Heather Wolpert-Gawron. The Era of the Teacherpreneur / Heather Wolpert-Gawron / [Elektroni resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.edutopia.org/blog/era-of-teacherpreneur-heather-wolpert-gawron>
33. Karamushka, L. Correlations between managers readiness to risk and distinctive features of organizational development of educational organizations / L. Karamushka, O. Kredentser // Psychological aspects of innovative changes in organization

- and organizational development (Ukrainian-Polish Workshop (24–26 October 2010, Kyiv, Ukraine) : Programme, Book of Abstracts. – Editors : Liudmila Karamushka, Barbara Kożusznik. – Kyiv : Interlink, 2010. – P. 33–34.
34. Kuratko, D.F. A Model of Middlelevel Managers. Entrepreneurial Behaviour / D.F. Kuratko, R.D. Ireland, J.G. Covin, J.S. Hornsby // Entrepreneurship Theory and Practice. – 2005. – November. – P. 699–716.
35. Lăcătu, M. L. Entrepreneurship in education / Maria Liana Lăcătu, Camelia Stăiculescu // International Conference Knowledge-Based Organization. – Vol. XXII. – No 2. – 2016. – P. 438–443.
36. Pinchot, G. Intra-Corporate Entrepreneurship / G. Pinchot, E. Pinchot. – 1978. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.intrapreneur.com/MainPages/History/IntraCorp.html>.
37. Titus Muthami Kisingu. Strategic Determinants of Intrapreneurship of Education Institutions in Kenya / Titus Muthami Kisingu // International Journal of Humanities Social Sciences and Education (IJHSSE). – 2014. – Volume 1, Issue 8, August. – P. 48–62.
38. Parker, Simon C. Intrapreneurship or entrepreneurship? / Parker, Simon C. // IZA discussion papers, 2009. – No. 4195. – Institute for the Study of Labor (IZA), Bonn. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:101:1-20090615104>
39. Lumpkin, G.T. Intrapreneurship and innovation / G.T. Lumpkin // The Psychology of Entrepreneurship [J.R. Baum, M. Frese & R. Baron (eds)], 2007. – Mahwah, New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates. – P. 237–264.
40. Jo Boon. Fostering intrapreneurial competencies of employees in the education sector / Jo Boon, Marcel Van der Klink and Jose Janssen. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/ijtd.12010>
<https://doi.org/10.1111/ijtd.12010>
41. Kneale, Pauline. Teaching Intrapreneurship: Cases from Business / Pauline Kneale // Planet. – 2004. – № 12:1. – P. 8–9. – DOI: 10.11120/plan.2004.00120008

Karamushka, L.M., Kredentser, O.V. The role of intrapreneurship in the "New Ukrainian School" concept. The article presents the results of a theoretical study on the role of intrapreneurship in the implementation of the concept of new Ukrainian school. The authors analyze the content of the concept of intrapreneurship, which consists of two interrelated and complementary structural components: entrepreneurial activity of employees (psychological component) and the corresponding organizational resources and conditions for realization of employees' entrepreneurial activity (organizational and managerial component).

Intrapreneurship in secondary educational institutions implies the creation of favorable conditions for teaching staff's entrepreneurial activity, which results in the production and implementation of innovative entrepreneurial ideas, the creation of new educational products / services / processes and other innovations in order to improve the quality of educational services, to develop the educational organization, increase its efficiency and competitiveness, increase the teaching staff's work satisfaction and dedication to the organization. The authors also discuss the main functions of intrapreneurship in secondary educational institutions, its role in the "The New Ukrainian School" concept as well as its impact on the development of teachers and students' entrepreneurial competences.

Key words: educational organizations, the New Ukrainian school, internal organization of entrepreneurship, functions of internal organization enterprise.

Відомості про авторів

Карамушка Людмила Миколаївна, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, м.Київ, Україна.

Karamushka, Liudmyla M., Corresponding Member of the NAES of Ukraine, Dr., Prof., Head, Lab. of Organizational and Social Psychology, Kostiuk Institute of Psychology of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

E-mail: lkarama01@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0622-3419>

Креденцер Оксана Валеріївна, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, м. Київ, Україна.

Kredentser, Oksana V., PhD, Assoc. Prof., senior researcher, Laboratory of organizational and social psychology, G.S. Kostiuk Institute of psychology of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

E-mail: okred278@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4119-190X>

Отримано 21 січня 2019 р.
Рецензовано 15 лютого 2019 р.
Прийнято 7 березня 2019 р.